

VÅR REFERANSE
20/3041

DERES REFERANSE

DATO
06.08.2020

Vedrørende forespørsel om diskusjonsmøte om vederlag til distributør

Finanstilsynet viser til [redacted] vedrørende forespørsel om diskusjonsmøte om vederlag til distributør for tilgang til handelsplattform (plattformgebyr).

Finanstilsynet forstår den beskrevne modellen slik at fondsdistributøren (verdipapirforetaket) tar et fast gebyr fra fondsleverandøren for fond som leverandøren har på verdipapirforetakets handelsplattform. Plattformgebyret belastes uavhengig av om det ytes investeringstjenester eller ikke, slik at fondsleverandøren skal betale uavhengig av om verdipapirforetakets kunder investerer i fondet på plattformen. Foretaket vurderer dette som et kjøp av en tjeneste fra verdipapirforetaket om å få tilgjengeliggjort fond på handelsplattformen, og at vederlaget således muliggjør at verdipapirforetaket kan yte en investeringstjeneste ovenfor sin kunde. Foretaket anser videre at gebyret, i en tenkt tidslinje, betales før investeringstjenesten ytes.

Spørsmålet er om den beskrevne modellen omfattes av regelverket for verdipapirforetaks adgang til å motta vederlag fra andre enn kunden (returprovisjon) etter verdipapirhandelloven.

Finanstilsynets vurdering

Det følger av verdipapirhandelloven § 10-12 at:

"verdipapirforetak kan i forbindelse med at det yter investeringstjenester eller tilknyttede tjenester, ikke motta vederlag fra, eller yte vederlag til, andre enn kunden med mindre vederlaget er egnet til å forbedre kvaliteten på tjenesten til kunden, og det ikke svekker foretakets evne til å opptre ærlig, redelig og profesjonelt i samsvar med kundens beste interesser."

I den beskrevne modellen innebærer gebyret et vederlag til verdipapirforetaket for at denne distribuerer fond for fondsleverandøren gjennom sin handelsplattform. Det er derfor klart at verdipapirforetaket mottar et vederlag fra andre enn kunden, som altså vil være å anse som returprovisjon såfremt vederlaget mottas i forbindelse med at verdipapirforetaket yter investeringstjenester eller tilknyttede tjenester.

Distribusjonen av fondene på plattformen innebærer at investorer kan handle disse gjennom verdipapirforetakets plattform. Formidling og/eller utførelse av ordre i fond gjennom plattformen innebærer at verdipapirforetaket yter investeringstjenester, jf. verdipapirhandelloven §§ 2-1 og 2-2. Gebyret er følgelig et vederlag som verdipapirforetaket mottar i forbindelse med at det yter

investeringstjenester. Finanstilsynet viser i denne sammenheng til ESMA's Questions and Answers On MiFID II and MiFIR investor protection and intermediaries topics, Chapter 12, Answer 4:

"ESMA considers that the function of marketing of UCITS or of AIFs, on the one hand, and the provision of investment services with regard to the same UCITS or AIFs by an investment firm to its own clients, on the other hand, are closely related. In such a situation, therefore, payments received for the provision of the function of marketing would be considered as falling under the MiFID II inducements requirements."

[https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma35-43-349_mifid_ii_qas_on_investor_protection_topics.pdf]

Etter Finanstilsynets vurdering er det derfor ikke av betydning om gebyret betales uavhengig av konkrete handler i fondet på plattformen eller om gebyret betales før eller etter at en konkret handel gjennomføres. Gebyret fra fondsleverandøren er etter Finanstilsynets vurdering direkte knyttet til verdipapirforetakets ytelse av investeringstjenester, og derfor omfattet av bestemmelsen i verdipapirhandelloven § 10-12.

Basert på ovennevnte er det Finanstilsynets vurdering at gebyret omfattes av regelverket for verdipapirforetaks adgang til å motta vederlag fra andre enn kunden etter verdipapirhandelloven, herunder kravet om at vederlaget må være egnet til å forbedre kvaliteten på tjenesten til kunden.

For Finanstilsynet

Roy V. Halvorsen
seksjonssjef

Jørgen Reinholdtsen
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.